ישיבת אמית עמיחי רחובות

תורת חיים | חבורת הקודש

מובילים קודש בעצמנו • בהובלת הרב יהושע אודרברג

פרשת וישלח | י"ח בכסלו ה'תשפ"ז | 28.11.2026 | גיליון 5

גדולתו של יעקב – ביכולתו לראות את החסדים מבעד לקשיים

ראש הישיבה, הרב דוד פסטין

01 מבט ללב • ראש הישיבה

עולים גבוה

הרב דוד פסטין, ראש הישיבה

עקב אבינו עומד בתפילתו לקראת המפגש עם עשו אחיו ואומר:

> קָטֹנְתִּי מִכֹּל הַחֲסָדִים וּמִכָּל הָאֱמֶת אֲשֶׁר עָשִׂיתָ אֶת עַבְדֶּךָ, כִּי בְמַקְלִי עָבַרְתִּי אֶת הַיַּרְדֵּן הַזֶּה וְעַתָּה הָיִיתִי לִשְׁנֵי מַחֲנוֹת
>
> בראשית לב, יא

יעקב עוצר לרגע ומתבונן בדרך שעבר. לפני עשרים שנה חצה את הירדן כשהוא לבדו, ומקלו בידו. כעת הוא שב לארץ ישראל, מוקף במשפחה גדולה וברכוש רב. כמה גדל, כמה צמח, כמה זכה.

אלא שדרכו של יעקב לא הייתה סוגה בשושנים. רק בפרשה הקודמת שמענו אותו מתאר את שנותיו בבית לבן:

> הָיִיתִי בַיּוֹם אֲכָלַנִי חֹרֶב וְקֶרַח בַּלָּיְלָה וַתִּדַּד שְׁנָתִי מֵעֵינָי
>
> בראשית לא, מ

עשרים שנה של עבודה קשה, של התמודדויות, של אכזבות ושל רמאות חוזרת ונשנית. ובכל זאת, כאשר יעקב מתבונן על הדרך שעבר, הוא אינו מונה את הקשיים אלא את החסדים. הוא עומד בענווה גדולה מול ריבונו של עולם ושואל את עצמו: האם ראוי אני לכל החסד הזה?

אנחנו פוגשים קשיים, מורכבויות ואתגרים. לעיתים, מרוב עיסוק בקושי הניצב לפנינו, אנו שוכחים להתבונן בדרך שכבר עברנו.

כמה חשוב לדעת מדי פעם **לעלות גבוה**, להתרומם מעל טרדות היום יום ולהביט על התמונה הגדולה. לשאול את עצמנו: היכן הייתי לפני שנה, לפני שנתיים, והיכן אני היום? כמה למדתי, כמה התפתחתי, כמה צמחתי וכמה טוב זכיתי לקבל לאורך הדרך?

גדולתו של יעקב אינה בכך שלא היו לו קשיים, אלא ביכולתו לראות את החסדים מבעד לקשיים.

> קָטֹנְתִּי מִכֹּל הַחֲסָדִים וּמִכָּל הָאֱמֶת אֲשֶׁר עָשִׂיתָ אֶת עַבְדֶּךָ

שבת שלום ומבורך!

נשארים מחוברים – סרקו והצטרפו

ערוץ הוואטסאפ | תרומה לישיבה | פייסבוק | נכנסים בשאלה

02 עצה מבית לבית • היועצת

נפלתי. מה עכשיו?

אסנת יוסקוביץ, יועצת חטה"ב

לפני המשחק החלטת שהפעם, גם אם תפסיד, לא תתעצבן על כולם. אבל כשספגתם גול התחלת לצעוק על השוער. עכשיו אתה יושב בצד וחושב: "על מי אני עובד? לפני חמש דקות באמת רציתי להתנהג אחרת".

מפרשת וישלח אפשר ללמוד משהו שיעזור לנו להסתכל על הרגע הזה אחרת.

אנחנו מכירים דמויות שהשתנה להן השם: אברם נעשה אברהם, ושרי נעשתה שרה. אבל אצל יעקב קורה משהו מעניין. אחרי המאבק בלילה נאמר לו: "לא יעקב יאמר עוד שמך כי אם ישראל". ובכל זאת, מיד בהמשך כתוב: "וישאל יעקב", ואחר כך: "ויקרא יעקב שם המקום פניאל". **השם יעקב לא נעלם.** הגמרא במסכת ברכות (יג ע"א) מסבירה: "לא שיעקר יעקב ממקומו, אלא ישראל עיקר ויעקב טפל לו".

השפת אמת מסביר ששני השמות מבטאים שתי דרכים בעבודת ה': יש עבודה בתוך קושי וחושך, כשצריך להתאמץ כדי לעשות את הדבר הנכון. ויש זמנים שבהם הטוב גלוי יותר והדרך ברורה. הוא מדגיש שגם מי שעדיין נאבק ולא הצליח לתקן את עצמו בשלמות, יש לו אחיזה בשם יעקב. המאבק שלו אינו חסר ערך.

חוזרים אל עצמנו

מכאן אפשר לחזור אל עצמנו. יכול להיות בי רצון אמיתי להיות חבר טוב, להצליח ולהתקדם, ובכל זאת למצוא את עצמי צועק, פוגע או עושה משהו שהחלטתי לא לעשות. זה לא אומר שהרצון הטוב שלי היה מזויף. זה אומר שיש מקום שבו אני עדיין צריך לעבוד.

אם צעקתי על השוער, אני צריך לקחת אחריות ולבקש סליחה. אבל במקום להגיד "ככה אני, אין מה לעשות", אני יכול לזכור: **באמת רציתי להתנהג אחרת.** הרצון הזה עדיין נמצא בי, והוא יכול לתת לי כוח לקום, לתקן ולנסות שוב.

> **הטוב שבי לא מוחק את הנפילה, והנפילה לא מוחקת את הטוב שבי.**

ככל שאתן לטוב הזה מקום במעשים שלי, הוא יוכל להאיר גם את המקומות שבהם עדיין קשה לי.

נקודה למחשבה

חשוב על פעם שבה התנהגת אחרת ממה שבאמת רצית. מה תוכל לעשות היום כדי לתת לרצון הטוב שלך ביטוי במעשה?

03 מסביב לשולחן השבת

מסתכלים אחורה, קמים קדימה

1. יעקב מונה חסדים ולא קשיים: איפה הייתם לפני שנה, ומה צמח בכם מאז?
2. "נפלתי. מה עכשיו?" – מה עוזר לכם לקום ולתקן אחרי שהתנהגתם אחרת ממה שרציתם?
3. איזו ברכה בחיים שלכם לוקחת זמן להתגלות – ושווה לחכות לה בסבלנות?

04 זמני השבת

שבת פרשת וישלח

רחובות	מזכרת בתיה	גדרה
כניסה 16:18	כניסה 16:18	כניסה 16:08
יציאה 17:16	יציאה 17:16	יציאה 17:17
ר"ת 17:51	ר"ת 17:51	ר"ת 17:51

הזמנים לפי אתר ישיבה (yeshiva.org.il)

ההצלחה של מישהו אחר

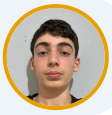

ראיין: עמית צאלון

טל פורקוש, תלמיד כיתה יב, מדריך בקורס מגישי עזרה ראשונה וחונך מתנדבים במד"א.

ש **איך הכול התחיל? מה גרם לך להתחיל בפעילות הזו, ומה גרם לך להמשיך?**

האמת שהכול התחיל די בפשטות. כמה חברים ואני החלטנו להירשם יחד לקורס במד"א, מתוך סקרנות להתנסות במשהו חדש. לא באמת ידעתי לאן הדרך הזאת תיקח אותי. ככל שהתקדמתי גיליתי עולם של אחריות, נתינה ושליחות. מה שגרם לי להמשיך היה הרצון לא רק לעזור לאנשים בעצמי אלא גם להעביר את הידע והניסיון הלאה ולהכשיר מתנדבים נוספים שיוכלו לעשות את אותו הדבר.

ש **רגע שנשאר איתך: ספר על סיטואציה אחת מהעשייה שלך שאתה לא שוכח – מצחיקה, מרגשת או מאתגרת.**

אחד הרגעים המשמעותיים ביותר עבורי הוא לראות חניכים שהדרכתי במשך שנה שלמה, עוד כשהיו בכיתה ט', עולים לאמבולנסים ומתפקדים כמתנדבים לכל דבר. במשך שנה אתה מלמד אותם, מלווה אותם, מציב להם אתגרים ורואה אותם מתפתחים, ואז פתאום אתה פוגש אותם בשטח ורואה אותם פועלים בביטחון ובאחריות. כשאני שומע מאנשי צוות אחרים שבחים על התפקוד שלהם, זו מבחינתי **סגירת מעגל**. ברגעים האלה אני מבין שההשפעה של מדריך לא מסתיימת כשהקורס נגמר, אלא ממשיכה הלאה דרך כל אדם שהחניכים שלו יזכו לעזור לו.

ש **מה למדת על עצמך? מה העשייה הזו לימדה אותך, דבר שלא היית לומד בכיתה או בבית המדרש?**

למדתי שאחריות אמיתית היא לא רק לדעת כיצד לפעול בעצמך, אלא גם לדעת להוביל אחרים ולתת להם את הכלים והביטחון לפעול. בתור מדריך וחונך הבנתי שמנהיגות היא לא רק לעמוד מול כיתה ולהעביר חומר, אלא לדעת להקשיב, לגלות סבלנות, לזהות את החוזקות של כל חניך ולהאמין בו גם כשהוא עדיין לא מאמין בעצמו. גיליתי שלפעמים ההצלחה הגדולה ביותר שלך היא דווקא ההצלחה של מישהו אחר.

ש **מסר לצעירים: אם תלמיד צעיר היה מתלבט אם להצטרף לעשייה כמו שלך – מה היית אומר לו?**

הייתי אומר לו פשוט לעשות את הצעד הראשון, גם אם הוא לא יודע בדיוק לאן הוא יגיע. כשאני הצטרפתי למד"א, לא דמיינתי שיום אחד אעמוד בעצמי מול כיתה ואכשיר את המתנדבים הבאים. ההתנדבות מעניקה הרבה מעבר לידע מקצועי: היא מלמדת אחריות, מחזקת את הביטחון העצמי ונותנת תחושת משמעות אמיתית. ובעיקר, **אל תפחדו לקחת יוזמה ולהוביל.**

> **כי בסופו של דבר, ההשפעה הגדולה ביותר שלנו היא לא רק במה שאנחנו עושים בעצמנו, אלא גם במה שאנחנו מאפשרים לאחרים לעשות.**

06 מהנעשה בישיבה — חידון חנוכה, לימוד לילי ושיעור כללי

07 מבית המדרש

האח שנראה כמו חבר

הרב חנוך כהן, אברך בישיבה

הַצִּילֵנִי נָא מִיַּד אָחִי מִיַּד עֵשָׂו בראשית לב, יב

שואלים המפרשים: הרי ליעקב היה אח אחד בלבד, אז למה התורה כופלת ואומרת "מיד אחי מיד עשו"?

מבואר עפ"י "ה' לי בעוזרי ואני אראה בשונאי" – שדוד ביקש עזרה בפרט ממי שמציג עצמו כאוהבו. קל להיזהר משונא גלוי; האתגר הגדול הוא מול מי שנראה כ"אוהב" ודואג לכאורה. כך פועל היצר הרע, המתחזה לחבר דואג כדי להפיל אותנו בפח.

מסופר על ראובן שרכב לכפר לקנות עז, קשר אותה מאחורי סוסו וחיבר לה פעמון. שלושה גנבים עקבו אחריו. הראשון העביר את הפעמון לזנב הסוס ולקח את העז, בעוד ראובן שומע את הצלצול.

השני ניגש אליו ושאל: "למה יש פעמון בזנב הסוס?" ראובן הופתע ואמר: "הייתה עז". השיב השני: "ראיתי מישהו בורח עם עז להר! אשמור לך על הסוס, רוץ לתפוס אותו". ראובן נתן לו את הסוס, וכשחזר – גם הסוס נעלם.

ליד הבאר בכה השלישי שנפל לו ארנק לתוך המים. ראובן אף הוא סיפר על רוע מזלו שנגנב לו סוס ועז. השלישי אמר: "אם תוציא את הארנק אקנה לך סוס ועז חדשים". ראובן פשט את המעיל וקפץ למים, וכשיצא – גם המעיל נעלם.

והנמשל

היצר מגיע כדואג ואוהב, וצריך לבדוק טוב־טוב איפה הפח שהוא מניח לנו.

08 דבר הבוגרים

ברכות לטווח ארוך

איתן ברגר, בוגר ישיבת עכו וסטודנט למשפטים במסלול עתודה־אקדמית

וַיְצַו אֹתָם לֵאמֹר כֹּה תֹאמְרוּן לַאדֹנִי לְעֵשָׂו כֹּה אָמַר עַבְדְּךָ יַעֲקֹב עִם־לָבָן גַּרְתִּי וָאֵחַר עַד־עָתָּה בראשית לב, ה

פירש רש"י: "עם לבן גרתי – לא נעשיתי שר וחשוב אלא גר, אינך כדאי לשנוא אותי על ברכות אביך שברכני 'הוה גביר לאחיך' שהרי לא נתקיימה בי".

כלומר, רש"י מפרש שהמילה "גרתי" היא מלשון "גר", וכך אומר יעקב לעשיו: הייתי עד עכשיו גר, נע ונד, ולא התקיימה בי כלל הברכה "הוה גביר לאחיך".

רבים מקשים: מה כוונת יעקב לומר בכך? וכי ייתכן שיעקב בא לזלזל בברכות יצחק בפני עשיו ולומר לו שאינן מתקיימות?

אחת התשובות היא של הרב צבי וולף, שיעקב בא לומר כך: מאחר שעד כה לא התקיימה בי ברכת יצחק, נמצא שקיומן של הברכות אינו בטווח המיידי והקצר, אלא דרכן לפעול ולהתקיים רק בעוד זמן, לטווח עתידי וארוך. וידע יעקב שאמת זו תפחית את שאיפתו של עשיו לברכות, שהרי עשיו כבר הוכיח את טבעו, שאינו מתעניין בדברים שאין השפעתם נראית וניכרת באופן מיידי (כמתואר בתחילת פרשת תולדות, שעשיו מעדיף את "האדום האדום הזה" על פני בכורה, שהיא דבר עתידי ואינו נראה לעין, ולכן "ולמה זה לי בכורה" ו"ויבז עשיו את הבכורה").

עם ישראל התברך **ביכולת לראות תהליכים הקורים לאורך זמן**. כך גם תהליך הגאולה, קמעה־קמעה, וכך גם אנו רואים בשנים האחרונות.

השורה התחתונה

הניסים והברכות של הקב"ה קיימים סביבנו, רק צריך לעצור, להביט ולחכות בסבלנות להתקיימותן המלאה. שבת שלום!